

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

privind protejarea patrimoniului cultural național mobil

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

**CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE**

Art.1.- (1) Prezenta lege instituie regimul juridic al bunurilor aparținând patrimoniului cultural național mobil, numit în continuare *Patrimoniu Cultural*, indiferent de proprietarul acestora, prin reglementarea activităților specifice de evidență, expertizare, clasare, cercetare, conservare și restaurare, protecție și punere în valoare, în vederea asigurării accesului democratic la cultură și transmiterii acestor valori generațiilor viitoare.

(2) *Patrimoniul Cultural* este alcătuit din bunuri cu valoare deosebită sau excepțională istorică și documentară, artistică, arheologică, etnografică, etnologică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică, epigrafică, religioasă, sportivă, științifică și tehnică, reprezentând mărturii materiale ale evoluției mediului natural și ale relațiilor omului cu acesta, ale potențialului creator uman, ale contribuției românești la civilizația universală.

Art.2.- (1) Statul garantează proprietatea și protecția bunurilor ce fac parte din *Patrimoniul Cultural* și asigură, potrivit legii, baza materială și resursele financiare necesare descoperirii, cercetării, expertizării, evidenței, clasării, conservării, restaurării, protejării și punerii în valoare a acestor bunuri.

(2) Exercițarea dreptului de proprietate și a altor drepturi reale, precum și a dreptului de administrare asupra unui bun din *Patrimoniul Cultural* este supusă reglementărilor prezentei legi.

Art.3. - Patrimoniul Cultural cuprinde:

a) Bunuri arheologice, istorice și documentare cu valoare deosebită sau excepțională, cum sunt:

- produsul descoperirilor arheologice terestre și subacvatice: unelte, ceramică, inscripții, monede, sigilii, bijuterii, piese de vestimentație și harnașament, arme, însemne funerare;

- elemente provenite din dezmembrarea monumentelor istorice;

- mărturii materiale și documentare privind istoria politică, economică, socială, militară, culturală, religioasă, științifică, artistică, sportivă sau din alte domenii;

- manuscrise, incunabule, cărți rare și cărți vechi, exemplare cu valoare bibliofilă;

- documente și tipărituri de interes special: documente de arhivă, hărți și alte materiale cartografice;

- obiecte cu valoare memorialistică;

- obiecte și documente cu valoare numismatică, filatelică și heraldică: monede, medalii, ponduri, decorații, insigne, sigilii, brevete, mărci poștale, drapele și stindarde;

- piese epigrafice;

- fotografii, clișee fotografice, filme, înregistrări sonore și video;

- instrumente muzicale;

- uniforme militare și accesorii ale acestora;

- obiecte cu valoare tehnică;

- alte bunuri cu o asemenea valoare.

b) Bunuri cu semnificație artistică, cu valoare deosebită sau excepțională, cum sunt:

- opere de artă plastică: pictură, sculptură, desen, gravură, fotografie și altele;

- opere de artă decorativă și aplicată din sticlă, ceramică, metal, lemn, textile și alte materiale, podoabe;

- obiecte de cult: icoane, broderii, orfevrărie, mobilier și altele;
- proiecte și prototipuri de design;
- copiile standard ale filmelor artistice, documentare și de animație;

- alte bunuri cu o asemenea valoare.

c) Bunuri cu semnificație etnografică și etnologică, cu valoare deosebită sau excepțională, cum sunt:

- unelte, obiecte de uz casnic și gospodăresc;
- piese de mobilier;
- ceramică;
- textile, piese de port, pielărie;
- alte obiecte din metal, lemn, os, piatră, sticlă;
- obiecte de cult;
- podoabe;
- ansambluri de obiecte etnografice;
- alte bunuri cu o asemenea valoare.

d) Bunuri de importanță științifică, cu valoare deosebită sau excepțională, cum sunt:

- materiale antropologice, paleontologice și geologice, specimene de floră și faună considerate dispărute, amenințate cu dispariția sau endemisme;

- trofee de vânat și alte mărturii ale istoriei naturale de mare raritate, izolate sau alcătuind colecții;

- alte bunuri cu o asemenea valoare.

e) Bunuri de importanță tehnică, cu valoare deosebită sau excepțională, cum sunt:

- creații tehnice unicate;

- rarități, indiferent de marcă;

- prototipurile aparatelor, dispozitivelor și mașinilor din creația curentă;

- realizări științifice și tehnice prezentând valoare memorială sau documentară, inclusiv creații ale tehnicii populare;

- alte bunuri cu o asemenea valoare.

Art.4. - Bunurile aparținând *Patrimoniului Cultural* fac parte, în funcție de importanța sau semnificația lor istorică, arheologică, documentară, artistică, etnografică, științifică și tehnică, de vechimea, unicitatea sau raritatea lor, din:

a) Fondul *Patrimoniului Cultural*, numit în continuare *Fond*, alcătuit din bunuri culturale cu valoare deosebită;

b) Tezaurul *Patrimoniului Cultural*, numit în continuare *Tezaur*, alcătuit din bunuri culturale cu valoare excepțională.

Art.5.- (1) Bunurile culturale mobile pot fi proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale sau proprietate privată a persoanelor fizice și a persoanelor juridice de drept privat.

(2) Asupra bunurilor prevăzute la alin.(1) se pot constitui, potrivit tipului de proprietate, în condițiile legii, un drept de administrare sau alte drepturi reale, după caz.

Art.6.- (1) Ministerul Culturii și Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor coordonează activitățile specifice din domeniul *Patrimoniului Cultural*.

(2) Face excepție de la prevederile alin. (1) Fondul Arhivistic Național, aflat în administrarea Arhivelor Naționale precum și în administrarea Direcțiilor județene ale arhivelor naționale, constituit în conformitate cu prevederile Legii arhivelor naționale nr. 16/1996.

(3) Ministerul Culturii reprezintă statul român în toate relațiile interne și internaționale care au ca obiect *Patrimoniul Cultural*.

Art.7.- Autoritățile competente au obligația să facă toate demersurile, potrivit convențiilor internaționale la care România este parte, pentru redobândirea unor bunuri culturale care au fost exportate ilegal, au fost sustrase din muzee sau colecții ori sunt deținute fără temei legal în străinătate.

Art.8.- Autoritățile publice, proprietarii, titularii altor drepturi reale, precum și titularii dreptului de administrare asupra bunurilor ce fac parte din *Patrimoniul Cultural* au obligația de a le proteja împotriva oricăror acte comisive sau omisive care pot duce la degradarea, distrugerea, pierderea, sustragerea sau exportul ilegal al acestora.

CAPITOLUL II CLASAREA

Art.9.- (1) În sensul prezentei legi, prin clasare se înțelege procedura de stabilire a bunurilor culturale mobile care fac parte din categoriile juridice ale patrimoniului cultural național mobil, *Tezaur* și *Fond*, potrivit art. 4.

(2) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile se face:

a) din oficiu, în următoarele situații:

- pentru bunurile culturale mobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale și administrate de instituții publice;

- pentru bunurile culturale mobile aflate în proprietatea cultelor religioase;

- pentru bunurile culturale mobile care fac obiectul unei vânzări publice prin licitație sau prin intermediul unui agent autorizat;

- pentru bunurile culturale mobile pentru care se solicită exportul temporar sau definitiv;

- pentru bunurile culturale mobile descoperite fortuit ori în cadrul unor cercetări dirijate;

- pentru bunurile culturale mobile confiscate;

- pentru bunurile culturale mobile care au făcut obiectul unor tentative de export ilegal.

b) la solicitarea persoanelor fizice și a celorlalte persoane juridice de drept privat, proprietare ale bunului respectiv.

Art.10.- (1) Clasarea se face pe baza unui raport de expertiză întocmit de către specialiștii instituțiilor publice specializate sau de către experți acreditați de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) În cazul bunurilor culturale mobile aflate în administrarea instituțiilor publice specializate - muzee, arhive, case memoriale, colecții, biblioteci și altele asemenea -, expertiza este efectuată de către specialiștii acestora, iar, în lipsă, de către specialiștii Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național sau de către experți acreditați, după caz. În toate celelalte cazuri, expertiza se efectuează de către specialiștii Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, în colaborare cu experții acreditați.

(3) Clasarea unui bun trebuie finalizată în cel mult trei luni de la momentul declanșării procedurii de clasare.

(4) Organismul științific competent să hotărască asupra propunerilor de clasare este Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(5) Hotărârea de clasare va fi semnată de președintele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și aprobată prin ordin al ministrului culturii, în interiorul termenului prevăzut la alin. (3).

(6) La hotărârea de clasare se anexează, în extras, concluziile raportului de expertiză prin care se asigură identificarea bunului cultural respectiv.

(7) În cazul bunurilor culturale care nu au fost clasate, concluziile raportului de expertiză cuprinzând datele de identificare ale bunurilor se vor comunica proprietarului sau titularului de alte drepturi reale, în termen de 30 de zile de la data finalizării expertizei.

Art.11.- (1) Ministerul Culturii va comunica, în scris, proprietarului, titularului altor drepturi reale sau, după caz, titularului dreptului de administrare, hotărârea de clasare în termen de 10 zile de la aprobarea sa.

(2) Ministerul Culturii va elibera, pentru fiecare bun clasat, un certificat de identificare în care pot fi menționate și date privind transferurile succesive de proprietate ale bunului.

(3) Pentru bunurile culturale aflate în proprietate publică, fișa de evidență ține loc de certificat de identificare.

(4) Certificatul de identificare însoțește bunul clasat și nu constituie, prin el însuși, un titlu de proprietate.

Art.12.- (1) Clasarea are ca efect înscrierea bunurilor culturale în cele două inventare:

- Inventarul *Tezaurului Patrimoniului Cultural*;

- Inventarul *Fondului Patrimoniului Cultural*.

(2) Inventarele *Tezaurului și Fondului Patrimoniului Cultural* se află în evidența și păstrarea Ministerului Culturii.

(3) Pentru fiecare bun înscris în inventarele *Patrimoniului Cultural* se întocmește o fișă de evidență a circulației bunului, în care sunt menționați, în ordine cronologică, toți proprietarii cunoscuți, titularii altor drepturi reale, precum și titularii dreptului de administrare al acestuia.

(4) Datele conținute în inventarele *Patrimoniului Cultural* nu au destinație publică.

(5) Extrase din aceste inventare pot fi furnizate, la cerere, de către Ministerul Culturii, instituțiilor specializate, cercetătorilor și altor specialiști acreditați, în vederea desfășurării unor activități specifice de identificare, cercetare și publicare; comunicarea publică a datelor de identificare ale proprietarului se poate face numai cu acordul prealabil al acestuia.

(6) Se pot furniza informații cuprinse în aceste inventare, organelor de poliție, organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești, numai pentru soluționarea unor cauze în directă legătură cu bunurile culturale mobile clasate respective și numai cu respectarea prevederilor legale în materie.

Art.13.- (1) Proprietarii, titularii altor drepturi reale, titularii dreptului de administrare și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile pentru care s-a declanșat procedura de clasare au obligația de a permite examinarea bunurilor respective de către specialiști și experți.

(2) Bunurile culturale mobile pot fi preluate pentru analize de laborator numai în cazuri deosebite și pentru perioade determinate, prevăzute în Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, numai cu acordul proprietarilor sau al titularilor altor drepturi reale, după caz; preluarea acestora se face pe baza unui act de predare-primire încheiat cu persoanele fizice sau juridice, după caz, prevăzute la alin. (1).

Art.14.- În timpul desfășurării procedurii de clasare din oficiu a unui bun cultural mobil, acesta se află sub regimul de protecție prevăzut, potrivit dispozițiilor prezentei legi, pentru bunurile clasate în *Tezaur*.

Art.15.- (1) Dreptul proprietarului de a solicita clasarea unui bun cultural mobil este imprescriptibil.

(2) În cazul în care un bun cultural nu a fost clasat, procedura poate fi reluată, la cerere, după minimum trei ani; în situațiile în care au apărut elemente noi, justificative, acest termen poate fi redus.

Art.16.- (1) Declasarea bunurilor culturale mobile are loc la cererea titularilor drepturilor de proprietate sau din oficiu, în următoarele cazuri:

- a) invalidarea expertizei;
- b) distrugere;
- c) deteriorare gravă ce nu poate fi remediată prin operațiuni de

restaurare.

(2) Declasarea urmează procedura stabilită la clasare.

(3) Hotărârea de declasare este luată în evidența inventarului *Patrimoniului Cultural* în care figurează bunul respectiv, procedându-se la radierea acestuia din inventar.

(4) Hotărârea de declasare se comunică, în scris, proprietarului, titularului altor drepturi reale, precum și titularului dreptului de administrare, după caz.

Art.17.- Trecerea unui bun cultural mobil dintr-o categorie juridică a *Patrimoniului Cultural* în alta se poate face numai cu respectarea aceluiași proceduri prevăzute pentru clasare.

Art.18.- (1) Hotărârea de clasare, declasare sau trecere dintr-o categorie în alta a *Patrimoniului Cultural* a unui bun cultural poate fi contestată, de proprietarul sau titularul dreptului de administrare, la Ministerul Culturii, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(2) Ministerul Culturii este obligat să soluționeze contestația în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia.

(3) În cazul în care proprietarul sau titularul dreptului de administrare este nemulțumit de răspunsul la contestația adresată Ministerului Culturii, el se poate adresa, în condițiile legii contenciosului administrativ, instanțelor judecătorești competente.

CAPITOLUL III CIRCULAȚIA BUNURILOR CULTURALE MOBILE

Art.19.- Bunurile culturale mobile clasate, aflate în domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

Art.20.- (1) Pentru organizarea unor expoziții sau a altor proiecte culturale, instituțiile publice pot împrumuta, după caz, unor instituții publice sau persoane juridice de drept privat din țară, în condițiile dreptului comun, bunuri culturale mobile clasate pe care le dețin în administrare, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și cu aprobarea Ministerului Culturii.

(2) Persoanele fizice și juridice de drept privat pot împrumuta, cu acordul lor, în condițiile dreptului comun, bunuri culturale mobile clasate, instituțiilor publice sau persoanelor juridice de drept privat din țară.

(3) Bunurile culturale mobile clasate, aparținând cultelor religioase, pot fi împrumutate instituțiilor publice specializate, în condițiile dreptului comun, cu aprobarea șefilor de cult și cu avizul consultativ al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(4) Organizatorul expoziției sau al proiectului cultural răspunde civil, material, disciplinar sau penal, după caz, de integritatea bunurilor expuse, luând toate măsurile necesare pentru înlăturarea oricărui risc, în condiții de securitate, de conservare, de asigurare și de stabilire a cotelor valorice respective.

Art.21.- (1) Bunurile culturale mobile proprietate publică, aflate în patrimoniul unor societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care se privatizează, vor fi supuse procedurii de clasare înainte de declanșarea procesului de privatizare.

(2) Societățile comerciale prevăzute la alin. (1) au obligația de a anunța înscrierea pe lista de privatizare, în scris, Inspectoratului Județean pentru Patrimoniul Cultural Național în a cărei rază teritorială își are sediul societatea, în termen de 5 zile de la data înscrierii.

(3) În termen de 30 de zile de la data înregistrării comunicării prevăzute la alin. (2), Inspectoratul Județean pentru Patrimoniul Cultural Național va verifica, la societatea comercială în curs de privatizare, bunurile culturale mobile susceptibile de a fi clasate și va declanșa procedura de clasare.

(4) Bunurile culturale mobile astfel clasate vor fi date în administrarea unei instituții publice specializate, desemnată de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

Art.22.- (1) Vânzarea publică a bunurilor culturale mobile clasate, aflate în proprietate privată, se efectuează numai prin agenți economici autorizați, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Agenții economici specializați, sau cei care au prevăzut în obiectul de activitate și vânzarea sau intermedierea vânzării unor bunuri culturale mobile, își vor desfășura aceste activități numai pe baza autorizației emise de Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, cu respectarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile.

(3) Agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sunt obligați să afișeze la loc vizibil Normele privind comerțul cu bunuri culturale.

(4) Agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sunt obligați să dețină un registru în care să menționeze, corect și complet, numele și adresa ofertantului, descrierea și prețul fiecărui bun, informațiile conținute în registru având caracter confidențial.

(5) Agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile au obligația de a înștiința, în scris, în termen de 5 zile de la data ofertei, Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, despre existența unor bunuri susceptibile de a fi clasate.

(6) Agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile au obligația ca, în același termen, să informeze, în scris, proprietarul bunului, cu privire la posibilitatea de declanșare a procedurii de clasare a acestuia în *Tezaur*.

(7) Agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sunt obligați ca, în termen de 3 zile de la data înregistrării bunurilor clasate în *Tezaur* în registrul propriu, să comunice, în scris, Inspectoratului Județean pentru Patrimoniul Cultural Național în a cărui rază teritorială își au sediul, punerea acestora în vânzare.

Art.23.- (1) Bunurile culturale mobile, proprietate a persoanelor fizice sau juridice de drept privat, clasate în *Tezaur* pot face obiectul unei vânzări publice numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune de către statul român, prin Ministerul Culturii, și cu respectarea dispozițiilor art. 22 alin. (7) al prezentei legi.

(2) Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național sunt obligate să transmită Ministerului Culturii, în termen de 3 zile de la primirea comunicării scrise a agentului economic autorizat, înregistrarea pentru punerea în vânzarea a unui bun cultural mobil clasat în categoria *Tezaur*.

(3) Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune a statului este de maximum 30 de zile, calculat de la data înregistrării comunicării prevăzute la alin. (2), iar valoarea de achiziționare este aceea stabilită de vânzător sau de agentul economic autorizat.

(4) Ministerul Culturii va prevedea în bugetul propriu sumele necesare, destinate exercitării dreptului de preemțiune.

(5) Nerespectarea dispozițiilor alin. (1) atrage după sine nulitatea absolută a vânzării.

Art.24.- (1) Scoaterea peste frontieră a bunurilor culturale mobile constituie operațiune de export, care poate fi temporar sau definitiv.

(2) Exportul temporar sau definitiv al bunurilor culturale mobile clasate sau neclasate se efectuează numai pe baza certificatului de export.

(3) Certificatul de export va fi emis de către Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, în condițiile prezentei legi.

(4) Certificatul de export temporar pentru bunurile culturale mobile clasate în *Tezaur*, indiferent de proprietar sau titularul dreptului de administrare, va fi avizat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și aprobat de ministrul culturii.

(5) Scoaterea din țară, pe orice cale, a bunurilor culturale mobile pentru care nu s-a obținut certificatul de export temporar sau definitiv, eliberat în condițiile legii, constituie operațiune de export ilegal.

Art.25.- (1) Bunurile culturale mobile clasate aflate în domeniul public se exportă numai temporar și numai pentru organizarea unor expoziții în străinătate, pentru investigații de laborator, restaurare și expertizare.

(2) Bunurile culturale mobile clasate în *Tezaur*, aflate în proprietate persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi exportate numai temporar.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (2) bunurile culturale mobile reprezentând portrete de familie – pictură, grafică, sculptură, fotografie - aflate în proprietatea persoanelor fizice, care pot fi exportate definitiv, dacă acestea aparțin cetățenilor români care au domiciliul în străinătate sau care urmează să-și stabilească domiciliul în străinătate.

(4) Exportul definitiv al bunurilor culturale mobile clasate în *Fond*, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, se face numai potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (2) și (3), după radierea prealabilă din inventarul *Fondului*, efectuată de către Ministerul Culturii.

Art.26.- (1) Prin derogare de la prevederile art. 25 alin. (1), bunurile culturale mobile clasate aflate în domeniul public pot fi exportate definitiv în cadrul unui schimb de bunuri culturale de aceeași importanță și semnificație culturală, numai în cazuri cu totul excepționale, în care prevalează interesul istoric, științific sau cultural.

(2) Bunul cultural obținut prin schimb urmează regimul juridic al bunului dat în schimb, putând fi astfel, dacă se justifică, afectat domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale.

(3) În vederea schimbului prevăzut la alin. (1), prin hotărâre a Guvernului sau hotărâre a Consiliului local, după caz, se aprobă dezafectarea bunurilor culturale mobile clasate aflate în domeniul public și trecerea în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale.

(4) Schimbul, indiferent de proprietar, este avizat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și este aprobat prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii.

Art.27. - În cazul persoanelor fizice sau juridice de drept privat, proprietare ale bunului sau bunurilor clasate în *Tezaur*, schimbul, în cazul unei operațiuni de export definitiv al acestor bunuri, va putea fi aprobat, prin ordin al ministrului culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

Art.28.- (1) În cazul cererii de export temporar sau definitiv al unui bun cultural mobil neclasat, termenele de la art. 10 alin. (3) și art. 11 alin.(1), cumulate, se reduc la 30 de zile.

(2) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este obligată să se pronunțe, în legătură cu clasarea bunului cultural mobil, în termen de 30 de zile de la data declanșării procedurii de clasare.

Art.29.- Donațiile având ca obiect bunuri culturale mobile, făcute instituțiilor publice specializate ori cultelor religioase, potrivit legii, sunt scutite de orice taxe.

Art.30.- (1) Persoanele fizice sau juridice de drept privat proprietare ale bunurilor culturale mobile clasate au obligația de a anunța, în scris, Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, în termen de 15 zile de la data transferului unui astfel de bun în proprietatea altei persoane, precum și de la data instituirii unui drept real asupra unui astfel de bun.

(2) În cazul pierderii sau al furtului bunurilor culturale mobile clasate, proprietarii, titularii altor drepturi reale, titularii dreptului de administrare, precum și deținătorii cu orice titlu ai acestor bunuri au obligația de a anunța, în scris, în termen de 24 ore de la constatare, organul de poliție din raza teritorială.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), precum și în cazul distrugerii totale sau parțiale a bunurilor culturale mobile clasate, proprietarii, titularii altor drepturi reale, titularii dreptului de administrare, precum și deținătorii cu orice titlu ai acestor bunuri au obligația de a anunța Inspectoratul Județean pentru Patrimoniul Cultural Național, în scris, în termen de 7 zile de la constatare.

(4) După înregistrarea comunicării prevăzute la alin.(3), Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național vor anunța imediat, în scris, organele de poliție din raza teritorială.

Art.31.- (1) Succesorii rezervatari sunt scutiți de taxele succesoriale pentru bunurile culturale mobile clasate care fac parte din masa succesorală.

(2) În cazul celorlalți succesori, aceștia pot ceda, în contul taxelor succesoriale, astfel de bunuri, care vor intra în proprietatea publică și vor fi date, potrivit legii, în administrarea instituțiilor publice specializate, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Donațiile sau legatele, privind bunuri culturale mobile clasate, efectuate în favoarea statului, unităților administrativ-teritoriale sau cultelor religioase, sunt scutite de orice taxe.

CAPITOLUL IV

REGIMUL JURIDIC AL BUNURILOR ARHEOLOGICE MOBILE DESCOPERITE ÎNTÂMPLĂTOR SAU PRIN CERCETĂRI SISTEMATICE

Art.32.- (1) Bunurile arheologice, epigrafice, numismatice, paleontologice sau geolitice, descoperite în cadrul unor cercetări sistematice, cu scop arheologic sau geologic, precum și cele descoperite întâmplător, prin lucrări de orice natură, în sol, la suprafața solului și submarine, intră în proprietate publică, potrivit dispozițiilor legale, indiferent de regimul juridic de proprietate asupra terenului.

(2) Din momentul descoperirii, bunurile prevăzute la alin. (1) sunt supuse procedurii de clasare, în condițiile prezentei legi, și intră în administrarea instituției care finanțează sau coordonează săpăturile; în cazul în care Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor constată că în instituția respectivă nu sunt îndeplinite condițiile corespunzătoare de conservare și securitate, aceasta va propune Inspectoratului pentru

Patrimoniul Cultural Național, pe raza de activitate a căruia au fost descoperite bunurile arheologice în cauză, alte instituții publice specializate care îndeplinesc condițiile corespunzătoare; Inspectoratul pentru Patrimoniul Cultural Național va decide asupra instituției în administrarea căreia vor intra bunurile arheologice respective.

(3) În cazul bunurilor arheologice descoperite întâmplător, acestea intră în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale județene, aplicându-se prevederile de la alineatul precedent.

Art. 33. - (1) Cercetările arheologice sistematice, precum și cele de prospectare preventivă sau de salvare sunt autorizate, coordonate și controlate de Comisia Națională de Arheologie și de Ministerul Culturii.

(2) Persoanele fizice sau juridice neautorizate nu au dreptul de a efectua detecții și cercetări în siturile arheologice sau orice fel de alte intervenții care pot deteriora sau deranja aceste situri.

Art.34.- (1) Efectuarea cercetărilor arheologice pe terenurile proprietate privată aparținând persoanelor fizice, persoanelor juridice de drept privat sau cultelor religioase se face cu acordul proprietarului și, după caz, a șefului cultului.

(2) În cazul în care proprietarul terenului nu își dă acordul pentru efectuarea cercetărilor arheologice, acestea vor putea fi autorizate de către instanța judecătorească competentă la cererea autorității publice sau a instituției publice, după caz, în subordinea căreia se află inițiatorul cercetărilor arheologice.

(3) Proprietarul terenului este îndreptățit să solicite și să primească despăgubiri de la autoritățile publice sau de la instituțiile publice în subordinea cărora se află inițiatorul cercetărilor arheologice, pentru daunele aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, precum și pentru orice alte prejudicii produse ca urmare a cercetărilor arheologice efectuate.

(4) Despăgubirile se stabilesc de comun acord cu proprietarul, sau, în caz de divergențe, de către instanțele judecătorești competente.

(5) Despăgubirile vor fi suportate din sumele prevăzute cu destinația de cercetări în bugetele instituțiilor publice, după caz, în subordinea cărora se află inițiatorul cercetărilor arheologice.

(6) Efectuarea cercetărilor pentru eliberarea terenului de sarcină arheologică, indiferent de regimul proprietății acestuia, și în care se găsesc bunuri arheologice identificate prin investigații anterioare, este obligatorie; eliberarea terenului de sarcină arheologică se va desfășura înaintea efectuării oricăror lucrări care afectează situl.

(7) Finanțarea cercetărilor arheologice prevăzute la alin. (6) este asigurată de beneficiarul lucrărilor.

Art.35.- (1) Persoanele fizice care au descoperit, în mod întâmplător, bunuri din categoria celor prevăzute la art. 32 alin. (1), sunt obligate să le predea, în termen de 48 de ore de la descoperire, primarului unității administrativ-teritoriale în raza căreia a fost făcută descoperirea.

(2) Primarul este obligat să înștiințeze, în termen de 48 de ore, Inspectoratul Județean pentru Patrimoniul Cultural Național despre bunurile descoperite, luând totodată măsuri de pază și conservare a acestora.

(3) Primarul este obligat să predea, în termen de 10 zile, Inspectoratului Județean pentru Patrimoniul Cultural Național bunurile astfel descoperite.

(4) Autorii descoperirilor întâmplătoare, care au predat, în condițiile prevăzute la alin. (1), bunurile descoperite, au dreptul la o recompensă bănească de 30% din valoarea bunului, calculată la momentul acordării recompensei, iar în cazul descoperirii unor bunuri culturale de valoare excepțională, se poate acorda și o bonificație suplimentară de până la 15% din valoarea bunului.

(5) Valoarea bunurilor astfel descoperite se stabilește de către specialiștii Inspectoratului Județean pentru Patrimoniul Cultural Național sau de către experți acreditați, după caz.

(6) Recompensele și bonificația, stabilite potrivit alin. (4) și (5), vor fi suportate din bugetul ordonatorului principal de credite sau din bugetele locale, în funcție de subordonarea instituțiilor culturale în administrarea cărora vor fi transmise bunurile descoperite, și vor fi plătite în cel mult 18 luni de la data predării bunului.

(7) În cazul în care autorul descoperirii nu primește recompensa, în termenul stabilit la alin. (6), acesta se poate adresa instanței judecătorești competente printr-o acțiune scutită de taxa judiciară de timbru.

CAPITOLUL V PROTECȚIA ȘI PĂSTRAREA BUNURILOR CULTURALE MOBILE

Art.36.- (1) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele executate după bunuri culturale mobile clasate trebuie să fie marcate vizibil pentru a nu fi confundate cu originalul; ele vor purta mențiunea „copie“, „facsimil“, „tiraj postum“, numele autorului și anul în care se face copia, precum și specificarea colecției în care se află originalul.

(2) Mențiunile prevăzute la alin. (1) sunt obligatorii, indiferent de anul în care a fost executată reproducerea și ori de câte ori aceasta este adusă la cunoștința publicului.

Art.37.- (1) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele după bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietate publică, pot fi executate numai cu acordul scris al titularului dreptului de administrare și cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele după bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi executate numai cu acordul scris al proprietarului.

(3) Reproducerea bunurilor culturale mobile clasate prin mijloace foto, video sau numerice se face cu acordul scris al titularului dreptului de administrare sau al proprietarului bunului reprodus, după caz.

(4) Persoanele care execută lucrări de reproducere după bunuri culturale mobile clasate sunt obligate să utilizeze tehnici adecvate și să ia măsurile necesare pentru a nu fi afectate, imediat sau în timp, integritatea și calitatea originalelor.

Art. 38. - (1) Proprietarii, titularii altor drepturi reale, titularii dreptului de administrare, precum și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile clasate au următoarele obligații:

a) să nu distrugă și să nu deterioreze aceste bunuri, iar în cazul celor din metale prețioase să nu le topească;

b) să ia măsuri pentru prevenirea distrugerii sau deteriorării acestor bunuri, precum și pentru păstrarea integrității acestora;

c) să înștiințeze, în termen de maximum 5 zile, Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național sau Ministerul Culturii, în

cazul constatării unui pericol iminent de distrugere sau degradare gravă a acestor bunuri;

d) să nu utilizeze și să nu permită utilizarea acestor bunuri la organizarea de spectacole, parade ale modei, ca recuzită cinematografică sau teatrală, precum și în orice alte scopuri care le-ar periclita integritatea sau le-ar expune primejdiei de a fi pierdute, deteriorate sau sustrase;

e) să asigure securitatea acestor bunuri;

f) să permită accesul specialiștilor Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național în vederea constatării stării de conservare a acestor bunuri; în cazul deținătorilor persoane fizice, accesul specialiștilor Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național va fi posibil numai cu acordul proprietarului;

g) să asigure conservarea acestor bunuri.

(2) Proprietarii sau titularii dreptului de administrare a bunurilor culturale mobile clasate au, în această calitate, și următoarele obligații:

a) să asigure restaurarea bunurilor;

b) să încredințeze executarea lucrărilor de restaurare exclusiv specialiștilor restauratori acreditați de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Instituțiile publice specializate și nespecializate, cultele, precum și agenții economice care dețin, cu orice titlu, bunuri culturale mobile clasate, au obligația să finanțeze achiziția și instalarea de sisteme antiefracție, antiincendiu și de asigurare a microclimatului pentru protecția bunurilor culturale mobile.

(4) Fac excepție de la prevederile alin. (1) lit. d) proprietarii persoane fizice și juridice de drept privat care pot permite, în condiții contractuale, utilizarea bunurilor mobile culturale clasate în *Fond* la organizarea de spectacole, parade ale modei și ca recuzită teatrală și cinematografică,

Art. 39.- Persoanele fizice și juridice care dețin, cu orice titlu, bunuri culturale mobile clasate pot beneficia de consultanță și asistență gratuită din partea instituțiilor specializate, în scopul păstrării, conservării și punerii în valoare a acestor bunuri.

Art. 40.- (1) Pentru efectuarea de studii și lucrări de specialitate, instituțiile publice au obligația să permită accesul specialiștilor acreditați și a cercetătorilor la bunurile deținute în administrare, în condiții convenite de comun acord.

(2) În cazul bunurilor aflate în proprietate privată, pentru efectuarea de studii și lucrări de specialitate este necesar acordul proprietarului.

CAPITOLUL VI CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA BUNURILOR CULTURALE MOBILE CLASATE

Art.41.-(1) Lucrările de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate se efectuează numai de către specialiști acreditați, pe baza unui contract încheiat potrivit dispozițiilor dreptului comun.

(2) Acreditarea specialiștilor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile se face de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor.

(3) Persoanele fizice acreditate pentru executarea operațiilor de conservare și restaurare trebuie să posede certificat de liberă practică, eliberat de Ministerul Culturii potrivit Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor

(4) În cazul comiterii de erori profesionale grave, constatate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, poate suspenda, pe termen de până la 2 ani, sau, după caz, poate retrage certificatul de liberă practică prevăzut la alin. (3).

(5) Laboratoarele și atelierelor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile funcționează pe baza unei autorizații eliberate de Ministerul Culturii cu acordul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit Normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare.

(6) Persoanele juridice de drept privat, proprietare ale laboratoarelor sau atelierelor autorizate, sunt obligate să afișeze, la loc vizibil, autorizația eliberată potrivit dispozițiilor alin. (5).

(7) Funcționarea, în continuare, a laboratoarelor de conservare și restaurare existente în cadrul instituțiilor publice specializate, precum și înființarea de noi astfel de laboratoare se aprobă de către Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(8) Laboratoarele de conservare și restaurare care funcționează în cadrul instituțiilor publice muzeale pot efectua astfel de lucrări pentru alte instituții publice muzeale, pentru persoane fizice sau juridice de drept public sau privat, cu respectarea condițiilor prevăzute de prezenta lege; în aceste cazuri, solicitanții vor suporta cheltuielile legate de aceste lucrări, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Art.42. - Restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în *Tezaur* se face numai cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și numai în laboratoarele sau atelierelor autorizate.

Art.43.- (1) Bunurile culturale mobile clasate în *Tezaur*, indiferent de forma de proprietate, care sunt în pericol iminent de distrugere sau degradare gravă, vor fi supuse operațiunilor de restaurare și conservare prin ordin al ministrului culturii, pe baza unui raport de expertiză aprobat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Operațiunile de restaurare și conservare astfel dispuse vor fi efectuate pe cheltuiala proprietarului.

(3) Sumele utilizate de către proprietari pentru operațiunile de restaurare și conservare dispuse în conformitate cu prevederile alin. (1) și cu cele din art. 38 alin. (2) lit. a) sunt deductibile la calcularea impozitului pe venit sau profit, după caz.

(4) În cazul în care proprietarul bunului clasat în *Tezaur* este o persoană fizică care declară pe propria răspundere că nu are posibilități financiare pentru acoperirea cheltuielilor de restaurare și conservare, aceste operațiuni pot fi finanțate, parțial sau integral, de la bugetul de stat ori de la bugetele locale, după caz, potrivit dispozițiilor prezentei legi.

Art.44.- (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică, în mod corespunzător, bunurilor cu valoare culturală realizate din metale prețioase ori conținând pietre prețioase sau semiprețioase, care se află în proprietatea, administrarea ori sunt deținute, cu orice titlu, de Banca Națională a României, de Monetăria Statului sau de către celelalte bănci.

(2) Titularii dreptului de administrare asupra acestor bunuri sunt obligați să permită examinarea lor de către specialiștii anume desemnați de Ministerul Culturii, care vor propune, dacă este cazul, declanșarea procedurii de clasare.

(3) Este interzisă topirea sau modificarea, sub orice formă, a bunurilor culturale mobile clasate, care sunt deținute, cu orice titlu, de Banca Națională a României, de Monetăria Statului sau de către celelalte bănci.

CAPITOLUL VII

FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE DESCOPERIRE, CERCETARE, EXPERTIZARE, CLASARE, EVIDENȚĂ, CONSERVARE, RESTAURARE, PROTECȚIE ȘI PUNERE ÎN VALOARE A BUNURILOR CULTURALE MOBILE

Art.45.- (1) Finanțarea activităților de descoperire, cercetare, expertizare, clasare, evidență, conservare, restaurare, protecție și punere în valoare a bunurilor culturale mobile clasate, indiferent de proprietar, de titularii altor drepturi reale și de titularii dreptului de administrare, se poate face de către Ministerul Culturii, Ministerul Educației Naționale, autoritățile administrației publice locale, Academia Română, alte instituții publice, după caz, din venituri gestionate de acestea în regim extrabugetar și din alocații bugetare.

(2) Alocațiile bugetare destinate activităților prevăzute la alin. (1) vor fi nominalizate, cu această destinație, în bugetul Ministerului Culturii, al Ministerului Educației Naționale, în bugetele autorităților administrației publice locale și în bugetele altor instituții publice.

(3) Achiziționarea de bunuri culturale mobile pentru instituțiile publice specializate, în funcție de subordonarea acestora, se poate face, din sumele prevăzute, cu această destinație, în bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale.

Art.46.- (1) Veniturile gestionate în regim extrabugetar pot proveni din următoarele surse:

a) donații sau legate dobândite de la persoane fizice sau persoane juridice din țară ori din străinătate;

b) cota de 5% instituită de autoritățile administrației publice locale asupra prețului de vânzare a reproducerilor realizate după bunuri culturale mobile proprietate publică și introduse în circuit comercial;

c) cota de 5% instituită de autoritățile administrației publice locale asupra prețului obținut din vânzările de bunuri culturale, efectuate prin licitații, anticariate, consignații și case de amanet;

d) tarifele percepute de Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național pentru expertizarea bunurilor culturale pentru care se solicită exportul definitiv;

e) tarifele percepute de Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național pentru efectuarea oricăror expertize solicitate.

(2) Cotele prevăzute la alin.(1), lit.b) și c) se adaugă la prețurile de vânzare ale bunurilor respective.

CAPITOLUL VIII ORGANISME ȘI INSTITUȚII SPECIALIZATE

Art.47.- Cercetarea, expertizarea, clasarea, evidența, conservarea, restaurarea, protecția, achiziționarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil se realizează prin organisme și instituții specializate, care au competențe generale și speciale privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

Art.48.- (1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este organismul științific de consultare și avizare în domeniu al Ministerului Culturii și este condusă de un președinte, numit prin ordin al ministrului culturii, dintre specialiștii cu autoritate recunoscută în domeniu.

(2) Comisia este alcătuită din 21 de specialiști numiți prin ordin al ministrului culturii, pe o perioadă de 4 ani, desemnați de către:

- a) președintele Comisiei – 8 membri;
- b) instituțiile publice specializate – 9 membri;
- c) culte, Academia Română și colecționari de bunuri culturale mobile – 3 membri.

(3) Comisia își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de funcționare elaborat de membrii Comisiei și aprobat prin ordin al ministrului culturii.

(4) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor numește și coordonează subcomisii, din care fac parte specialiști în domeniile prevăzute la art. 3; secretarii acestor subcomisii sunt specialiști din cadrul Ministerului Culturii; subcomisiile funcționează conform regulamentului Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor prevăzut la alin. (3).

(5) Modul de organizare al Comisiei și de finanțare a cheltuielilor acesteia precum și indemnizațiile ce se acordă membrilor Comisiei și ai subcomisiilor de specialitate se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art.49.- (1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor are următoarele atribuții principale:

a) avizează Normele de clasare a bunurilor culturale mobile și Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile;

b) evaluează rapoartele de expertiză și hotărăște asupra clasării bunurilor culturale mobile;

c) primește contestațiile făcute de persoane fizice și juridice, cu privire la procedura de clasare a bunurilor culturale mobile și face propuneri referitoare la soluționarea acestora;

d) avizează executarea mulajelor, facsimilelor și copiilor, precum și tirajele postume după plăcile originale de gravură, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;

e) avizează Normele de conservare și de restaurare a bunurilor culturale mobile clasate și stabilește prioritățile de restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;

f) avizează Normele de acreditare a experților, Normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor, precum și Normele privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;

g) acreditează experții, conservatorii și restauratorii;

h) avizează funcționarea laboratoarelor și a atelierelor care urmează să efectueze operațiuni de restaurare;

i) avizează exportul temporar al bunurilor culturale mobile clasate;

j) avizează Normele metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;

k) avizează funcționarea agenților economici care comercializează sau organizează licitații cu bunuri culturale mobile;

l) acreditează specialiștii care pot avea acces, în condițiile legii, la informația conținută în registrele agenților economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile;

m) avizează regulamentele de organizare și funcționare ale muzeelor și colecțiilor publice.

Art.50.- (1) La nivelul județelor și al municipiului București funcționează Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, servicii publice descentralizate ale Ministerului Culturii.

(2) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Culturii, se reorganizează Inspectoratele Județene pentru Cultură prin comasare cu

Oficiile Județene pentru Patrimoniul Cultural Național.

Art.51. - Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național au următoarele atribuții principale:

a) centralizează evidența bunurilor culturale mobile clasate aflate pe raza lor teritorială;

b) înregistrează cererile de clasare a bunurilor culturale mobile deținute de instituții nespecializate, de culte religioase, de alte persoane juridice, precum și de persoane fizice;

c) efectuează expertiza necesară și întocmesc documentația prevăzută de prezenta lege, în vederea clasării bunurilor culturale mobile;

d) înaintează Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor propunerile de clasare;

e) înregistrează înștiințările de schimbare a proprietarului sau deținătorului, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;

f) controlează periodic starea de conservare și securitate a bunurilor culturale mobile clasate, acordând asistență de specialitate la solicitarea proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale;

g) fac propuneri de includere în prioritățile de restaurare a bunurilor mobile clasate în *Tezaur*, aflate la instituțiile nespecializate, cultele religioase, alte persoane juridice decât instituțiile publice specializate, precum și la persoanele fizice;

h) verifică dacă agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale respectă obligațiile ce le revin conform prezentei legi și normelor emise în aplicarea acesteia;

i) aprobă, conform prezentei legi, exportul bunurilor culturale, eliberând, pe baza expertizei, certificatul de export întocmit potrivit Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;

j) gestionează, în regim extrabugetar, veniturile realizate potrivit prevederilor art. 46 alin. (1) lit. a), d), și e), după caz, precum și alocațiile de la bugetul de stat destinate finanțării activităților prevăzute la art. 45 alin. (1);

k) colaborează și stabilesc, împreună cu structurile abilitate ale Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne, după caz, măsurile de protecție a bunurilor culturale mobile în caz de conflict armat sau calamități naturale.

Art.52.- (1) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se înființează Laboratorul Național de Cercetare, Conservare și Restaurare a Patrimoniului Cultural Național Mobil, instituție publică în subordinea Ministerului Culturii.

(2) Organizarea și funcționarea Laboratorului Național de Cercetare, Conservare și Restaurare a Patrimoniului Cultural Național Mobil se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii.

(3) Laboratorul Național de Cercetare, Conservare și Restaurare a Patrimoniului Cultural Național Mobil are următoarele atribuții principale:

a) investighează, cu mijloace specifice de analiză, materialele constituente ale bunurilor culturale mobile, în funcție de compoziție, tehnologie de prelucrare și proveniență;

b) experimentează materiale necesare conservării și restaurării bunurilor culturale mobile, precum și combaterii agenților biologici;

c) colaborează cu specialiștii de profil la expertizarea bunurilor culturale clasate sau în curs de clasare;

d) pregătește și perfecționează specialiști în domeniile investigării, conservării și restaurării bunurilor culturale mobile;

e) colaborează cu instituții de profil din țară și străinătate.

Art.53. - (1) În subordinea Ministerului Culturii funcționează Institutul de Memorie Culturală, instituție publică ce administrează bazele de date privind bunurile culturale mobile.

(2) Regulamentul de funcționare al Institutului de Memorie Culturală se aprobă prin ordin al ministrului culturii.

Art.54.- Institutul de Memorie Culturală are următoarele atribuții principale:

a) centralizează și înregistrează în baza națională de date fișele de evidență a bunurilor culturale mobile clasate, transmise de instituțiile specializate și de Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național;

b) administrează bazele de date privind bunurile culturale mobile;

c) stochează inventarele bunurilor culturale mobile clasate și documentele care au stat la baza deciziei de clasare;

d) valorifică documentar, inclusiv prin publicare, cu acordul proprietarilor și cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, informațiile cuprinse în baza de date privind bunurile culturale mobile;

- e) elaborează norme, instrumente și sisteme informatice pentru evidența bunurilor culturale mobile;
- f) înregistrează circulația bunurilor culturale mobile clasate în țară și în străinătate;
- g) înregistrează circulația bunurilor culturale mobile administrate de instituțiile specializate, în țară și în străinătate;
- h) colaborează cu instituții similare din țară și străinătate.

CAPITOLUL IX SANCTIUNI

Art.55.- Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală.

Art. 56.- (1) Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, următoarele fapte:

- a) trecerea unui bun cultural mobil dintr-o categorie juridică a *Patrimoniului Cultural* în alta, fără respectarea procedurilor prevăzute în art. 17;
- b) nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice de drept privat a termenului și condițiilor prevăzute în art. 30 alin. (1);
- c) nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice a termenului stabilit la art. 30 alin. (2), (3) și (4) privind comunicarea pierderii, furtului, distrugerii totale sau parțiale a unui bun cultural mobil clasat;
- d) furnizarea de date confidențiale, conținute în inventarele patrimoniului cultural național mobil, altor persoane fizice sau juridice decât cele prevăzute în art. 12 alin. (5) și (6);
- e) nerespectarea de către agenții economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a obligației de a afișa la loc vizibil Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile, prevăzută la art. 22 alin. (3);
- f) nerespectarea de către agenții economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile, a obligației de înștiințare despre existența unor bunuri culturale mobile susceptibile de a fi clasate, în termenul și condițiile prevăzute în art. 22 alin. (5);

g) nerespectarea de către persoanele fizice a obligației de predare a unui bun cultural mobil descoperit întâmplător, în termenul prevăzut la art.35 alin. (1);

h) neîndeplinirea de către proprietari, de titularii altor drepturi reale, de titularii drepturilor de administrare sau de deținătorii cu orice titlu ai bunurilor mobile clasate, a obligațiilor prevăzute la art. 38 alin. (1), lit. b) - g);

i) neîndeplinirea de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat a obligațiilor ce le revin potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (2);

j) înființarea și funcționarea agenților economici specializați în comercializarea bunurilor culturale mobile fără autorizarea Ministerului Culturii emisă potrivit art. 22 alin. (2);

k) neîndeplinirea de către agenții economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a obligației de a întocmi registrul prevăzut la art. 22 alin. (4);

l) nerespectarea de către agenții economici autorizați în comercializarea bunurilor culturale mobile a termenului și condițiilor prevăzute la art. 22 alin. (7) privind punerea în vânzare a bunurilor culturale mobile clasate în *Tezaur*;

m) efectuarea de către persoane fizice sau juridice neautorizate a unor detecții sau săpături în siturile arheologice;

n) executarea copiilor, mulajelor, tirajelor postume și facsimilelor după bunuri culturale mobile clasate, de către persoanele fizice sau juridice, fără respectarea dispozițiilor art. 36 alin. (1);

o) realizarea de către persoanele fizice sau juridice de reproduceri prin mijloace foto, video sau numerice după bunuri culturale mobile clasate, fără acordul scris al titularului dreptului de administrare sau al proprietarului bunului reprodus, potrivit art. 37 alin. (3);

p) utilizarea de către persoanele fizice sau juridice de tehnici neadecvate de reproducere, de natură să afecteze integritatea sau calitatea bunurilor culturale mobile clasate, potrivit art. 37 alin. (4);

q) neîndeplinirea, de către proprietarii și titularii dreptului de administrare a bunurilor culturale mobile clasate, a obligației prevăzute la art. 38 alin.(2) lit. b);

r) executarea de către persoanele fizice fără acreditarea și certificatul de liberă practică, prevăzute la art. 41 alin. (2) și (3), a unor lucrări de conservare sau restaurare de bunuri culturale mobile;

s) funcționarea, fără autorizația prevăzută la art. 41 alin. (5), a laboratoarelor sau atelierelor care execută lucrări de restaurare și conservare a bunurilor culturale mobile clasate;

t) restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în *Tezaur*, fără avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor ori în afara laboratoarelor sau atelierelor autorizate, potrivit art. 42.

u) împiedicarea efectuării cercetărilor pentru eliberarea terenului de sarcină arheologică, potrivit art. 34 alin. (6).

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-c) se sancționează cu amendă de la 1.000.000 lei la 5.000.000 lei.

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. d)-h) se sancționează cu amendă de la 1.500.000 lei la 8.000.000 lei.

(4) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. i) - u) se sancționează cu amendă de la 2.000.000 lei la 12.000.000 lei.

(5) Amenzile contravenționale pot fi aplicate și persoanelor juridice.

(6) Limitele amenzilor contravenționale se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

Art.57.- Copiile, mulajele, tirajele postume, facsimilele, și reproducerile prin mijloace foto, video sau numerice executate cu încălcarea dispozițiilor art. 36 ori a art. 37 alin. (3) se confiscă de către agentul constatator și vor fi valorificate, potrivit legii.

Art.58. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 56 se fac de către:

a) împuterniciții Ministerului Culturii, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. a) și d);

b) specialiștii Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, care, la cererea lor, vor fi asistați de ofițeri și subofițeri de poliție, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. c), e), f), j), k), l), m), n), r), s) și u);

c) specialiștii Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b), g), h), i), o), p), q) și t).

Art.59.- (1) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicare.

(2) Plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se soluționează de către instanța judecătorească în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția.

Art. 60.- (1) Prevederile prezentei legi, referitoare la contravenții, se completează cu dispozițiile Legii privind stabilirea și sancționarea contravențiilor nr. 32/1968, cu excepția art. 25-27.

(2) Amenzile se fac venit la bugetul de stat.

Art.61.- (1) Executarea de copii, mulaje, tiraje postume sau facsimile după bunuri culturale mobile clasate, fără acordul scris al titularului dreptului de administrare ori al proprietarului, potrivit art. 37 alin. (1) sau (2), după caz, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 20.000.000 lei.

(2) Copiile, mulajele, tirajele postume sau facsimilele executate în condițiile prevăzute la alin. (1) se confiscă și se transmit în administrarea unor instituții publice specializate, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Executarea de falsuri după bunuri culturale mobile, în scopuri comerciale sau în orice alte scopuri, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 5 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 50.000.000 lei.

(4) Constatarea falsurilor executate în condițiile alin. (3) se face de către o comisie de specialiști, numită prin ordin al ministrului culturii.

Art. 62.- (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun cultural mobil clasat sau împiedicarea luării măsurilor de conservare ori de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 10 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art.63.- Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun cultural mobil clasat, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă de la 2.500.000 lei la 15.000.000 lei.

Art.64.- (1) Efectuarea, fără certificat de export, a oricăror acte sau fapte care, potrivit dispozițiilor prezentei legi, constituie operațiuni de export ilegal, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Bunurile culturale mobile care au făcut obiectul exportului ilegal se confiscă și vor fi transmise în administrare instituțiilor publice specializate, potrivit legii.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin.(1) a avut ca urmare pierderea unui bun clasat, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

Art.65.- (1) Efectuarea oricăror operațiuni de export definitiv de bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietate publică sau de bunuri culturale mobile clasate în *Tezaur*, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Bunurile culturale mobile care au făcut obiectul exportului definitiv, în condițiile prevăzute la alin. (1), se confiscă și vor fi transmise în administrare instituțiilor publice specializate, potrivit legii.

CAPITOLUL X DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art.66.- (1) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Culturii va emite, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor:

- a) Normele de clasare a bunurilor culturale mobile;
- b) Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;
- c) Normele de acreditare a experților;
- d) Normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor;
- e) Normele privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
- f) Normele metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- g) Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile.

(2) Normele prevăzute la alin. (1) lit. a)-f) se aprobă prin ordin al ministrului culturii și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Normele prevăzute la alin. (1) lit. g) vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art.67.- (1) În termen de 3 luni de la emiterea normelor prevăzute la art.66 alin. (1) lit. b) și c), Ministerul Culturii va institui următoarele registre:

- a) Registrul experților, în care vor fi înscrși specialiștii în domeniile menționate la art. 3;
- b) Registrul restauratorilor;
- c) Registrul bunurilor culturale distruse, furate, dispărute sau exportate ilegal.

Art.68.- (1) În termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, instituțiile publice specializate sunt obligate să prezinte Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor propuneri în legătură cu clasarea în *Tezaur* a bunurilor culturale mobile deținute.

(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, cultele religioase, precum și instituțiile publice nespecializate sunt obligate să depună la Inspectoratele Județene pentru Patrimoniul Cultural Național pe raza cărora își au sediul, inventarul de bunuri culturale mobile deținute, în vederea efectuării operațiunilor de clasare.

(3) Termenul de finalizare a procedurii de clasare, prevăzut la art.10 alin.(3), poate fi prelungit la 6 luni, pentru bunurile culturale mobile care sunt supuse acestei proceduri în primele 12 luni de aplicare a prezentei legi.

Art.69.- (1) Bunurile culturale mobile aflate în custodia unor instituții publice vor fi restituite proprietarilor de drept, la cererea scrisă a acestora, potrivit dreptului comun.

(2) Bunurile culturale mobile preluate de autorități ale statului, revendicate de foștii proprietari, vor fi restituite acestora, pe baza unor hotărâri judecătorești definitive.

(3) Proprietarii bunurilor culturale mobile clasate sunt obligați ca, înainte de restituire, să creeze condițiile de păstrare, conservare și securitate a bunurilor, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Art. 70.- (1) Operele de artă plastică și fotografică, operele de artă decorativă sau de cult, operele cu caracter etnografic, ale meșteșugarilor populari, precum și alte opere create de autori în viață, nu pot face obiectul clasării, cu excepția celor deținute de instituțiile publice specializate și sub rezerva acordului dat de autor.

(2) Bunurile culturale prevăzute la alin.(1) pot fi exportate definitiv sau temporar fără nici o restricție, în afara celor care sunt clasate și care pot fi exportate în condițiile prezentei legi.

Art.71.- În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, declarațiile persoanelor fizice precum și fișierele alfabetice sau pe domenii completate ca urmare a aplicării prevederilor Legii nr. 63/1974 privind ocrotirea patrimoniului cultural național al Republicii Socialiste România, publicată în Buletinul Oficial al României nr. 137 din 2 noiembrie 1974, abrogată prin Decretul nr. 90/1990 privind înființarea și organizarea Comisiei muzeelor și colecțiilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 6 februarie 1990, aflate în păstrarea Inspectoratelor Județene pentru Patrimoniul Cultural Național și Institutului de Memorie Culturală, se inventariază, se sigilează și se predau Arhivelor Naționale.

Art.72.- În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în cadrul Inspectoratului General al Poliției din Ministerul de Interne se organizează structuri specializate în prevenirea, descoperirea și urmărirea faptelor ilegale la regimul bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural național mobil.

Art.73.- În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Finanțelor, cu avizul Ministerului Culturii, va crea în cadrul Direcției Generale a Vămirilor structuri specializate în prevenirea și combaterea traficului ilegal cu bunuri culturale.

Art.74.- Ministerul Culturii, Ministerul de Interne și Ministerul Apărării Naționale vor asigura, printr-un program de acțiuni coordonate, protecția și integritatea bunurilor culturale mobile clasate, aflate în instituții specializate și nespecializate, în instituții de cult, precum și în colecții private, împotriva riscurilor ce decurg din calamități naturale, tulburări publice sau conflicte armate.

Art.75.- (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

(2) La aceeași dată se abrogă dispozițiile art. 2 alin. 2, art. 3-5, art.9, art.11 și art. 12 din Ordonanța Guvernului nr.27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 28 august 1992, aprobată și modificată prin Legea nr. 11/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 14 martie 1994, și dispozițiile art. 3 lit. a) și b), art. 4, art.6, art.8 alin. (1) lit. d), art.9 lit. b) și d), art. 11, art.15, art.20, art.25,art. 27 alin. (1), art.28, art.30 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 31 august 1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 41/1995 cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în ședința din 2 iunie 1999, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Paula Ivănescu

